

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Cvikov

Nerudova 496/1, 471 54 Cvikov

Identifikátor školy: 600 075 079

Termín konání komplexní inspekce: 9. – 11. prosince 2002

Čj.:	081 13/03-04034
Signatura:	kh1kw120

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Cvikov (ZUŠ) byla založena 1. září 1991. Jejím zřizovatelem je Město Cvikov, Náměstí osvobození 63/1. Ke dni inspekce neměla právní subjektivitu, pobočky nebo odloučená pracoviště.

Z předložené podkladové dokumentace vyplývá, že v ZUŠ studuje celkem 112 žáků v hudebním (HO) a výtvarném (VO) oboru. Celková kapacita (140) uvedená v poslední změně rozhodnutí o zařazení do sítě škol není překročena.

HO organizuje pro 70 žáků výuku hry na klavír, zobcovou flétnu, pěveckou hlasovou a přípravnou hudební výchovu (PHV). Dalšími předměty jsou hudební nauka (HN), komorní a souborová hra (stále soubory zobcových fléten) a sborový zpěv.

VO navštěvuje 42 žáků v přípravném a v základním studiu, jsou vzděláváni podle platného vzdělávacího programu s převahou alternativního přístupu č. 1 (Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celé škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

ZUŠ zajišťuje hudební umělecké vzdělávání třemi učiteli, čtvrtá vyučující (ředitelka) učí s plnou kvalifikovaností žáky VO. Jedna pracovnice HO je plně kvalifikovaná, jedna pedagogicky způsobilá a jeden pedagog je nekvalifikován. Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný s velmi dobrou věkovou skladbou.

V řízení školy se odráží výhody malého kolektivu. Vedení je s vyučujícími v denním kontaktu a rozhoduje bezprostředně se znalostí problému. Operativnost vychází z demokratických principů, pracovníci se mohou k činnosti školy volně vyjadřovat. Pravidelná jednání pedagogické rady jsou doplňována neformálně vedenými diskusemi, v případě potřeby ředitelka svolává pracovní poradou.

Kontrolní činnost je plánovaná, kontrolní mechanismy zasahují do všech základních oblastí práce. Na velmi dobré úrovni je povinná pedagogická dokumentace, její kontrola je systematická, s prokazatelnými výsledky. O hospitacích jsou pořizovány záznamy, s jejichž obsahem jsou učitelé včas seznamováni.

Vzhledem k velikosti školy a k dosavadnímu způsobu financování je motivačním faktorem převážně morální ocenění práce pedagogů. Kritéria pro přidělování osobního ohodnocení jsou stanovena a pedagogům známa.

Další vzdělávání učitelů nelze dlouhodobě plánovat, problémem je stávající nabídka seminářů účelově zaměřených pro HO ZUŠ.

Organizační struktura se od minulé inspekční návštěvy nezměnila. Vedení tvoří ředitelka, kterou v době její nepřítomnosti zastupuje pověřená učitelka. Všichni pracovníci mají stanoveny povinnosti i osobní zodpovědnost. Organizační řád pro pedagogické a ostatní zaměstnance školy, provozní a vnitřní řád vymezují výchovně-vzdělávací činnost.

Vnější i vnitřní informační systém je velmi dobře ošetřen a je bezproblémový. Učitelé, žáci, rodiče i ostatní veřejnost dostávají informace bez zbytečného odkladu a v dostatečné míře. Obory školy se pravidelně prezentují na veřejnosti, rodiče žáků na vyžádání pomáhají při organizaci mimoškolních akcí. Dobrá spolupráce je i se zřizovatelem a projevuje se v postupném zlepšování materiálně-technických podmínek školy.

Úroveň personálních podmínek vzdělávání a výchovy je vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobrá a podporuje u žáků učení.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

ZUŠ je umístěna v podkrovních místnostech budovy Městského klubu kultury postavené kolem roku 1920. Škola užívá tři učebny pro HO, halu, malou ředitelnu, šatnu s přílehlou kuchyňkou, chodbu s odděleným prostorem VO a vlastní sociální zařízení. Pro pořádání interních a veřejných vystoupení žáků si od klubu propůjčuje menší sál.

Vzhledem k tomu, že v přízemí budovy je restaurační zařízení, musí ZUŠ pravidelně používat čističky vzduchu, a tím zajišťovat pro své žáky vhodnější hygienické podmínky.

HO pro kolektivní předměty využívá prostorově nedostatečnou místnost, která sice umožňuje na spodní hranici naplňovat učebními plány (UP) stanovené počty žáků ve skupině, avšak například při pohybových aktivitách se žáci musí přesunout do přílehlé haly, což značně ruší vyučování v ostatních učebnách.

Pro VO účelově oddělená část chodby, prostorově odpovídá minimálnímu UP povolenému počtu žáků. Slouží současně jako sklad materiálu i jako archiv dvojrozměrných nebo prostorových výtvarných prací. Přestože je učebna malá, působí na žáky velmi inspirativně. Je vybavena polohovacími pracovními stoly, prostory však nedovolují výtvarné realizace větších formátů v předmětu prostorová a akční tvorba.

Oba obory mají k dispozici pouze základní učební pomůcky, které jsou minimálně doplňovány a inovovány.

Klavíry (pianina) HO jsou udržovány v provozuschopném stavu. Křídlo v sále klubu svoji kvalitou pro školu není vhodné, dle znaleckého posudku by oprava nebyla rentabilní. V učebně HN je umístěna kvalitní audiotechnika i pomůcky. Vyučující podle nástrojového zaměření spravují notový archiv, z hudebního depozitáře lze starším žákům zapůjčit cenově méně dostupné tenorové a basové zobcové flétny.

Žáci VO k tvorbě používají vlastní i školní materiál. Pro výuku grafiky mají k dispozici knihařský lis. Zcela nedostačující je vybavení pro práci s hlinou v předmětu prostorová tvorba.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům pouze vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované studijní obory jsou v souladu s rozhodnutím o změně zařazení školy do sítě škol. Platné UP korespondují s předloženým rozvrhem hodin. V individuální nástrojové výuce je povolena časová tolerance využívaná výjimečně, ve VO není rozšířené vyučování.

V HO se vyučuje podle platných učebních osnov, ve VO dle platného vzdělávacího programu.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Zpětnovazební informace o výchovně-vzdělávacím procesu a jeho výsledcích získává vedení hlavně pečlivým sledováním výstupů vyučování při soutěžích nebo prezentacích.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v HO

Inspekce uskutečnila celkem šest hospitací u všech učitelů. Navštívila vyučovací jednotky hry na klavír, zobcovou flétnu, výuku HN a pěvecké hlasové výchovy. Výběr pedagogů a předmětů byl limitován rozvrhem hodin.

Motivování, například zajímavým výběrem přednesových skladeb nebo schopností vyučujících získat žáky pro zvládnutí zadávaných úkolů formou domácí přípravy, nebylo příliš výrazné. Možnost docházky žáků prvního a druhého ročníku na hodiny dvakrát týdně (tzv. dělené lekce) není školou využívána vůbec. Rovněž tak jejich uplatnění v komorní a souborové hře je vzhledem k nízké nabídce omezené.

Průběžná klasifikace známkou, zapisovaná do žákovských sešitů a souběžně do třídní knihy, vede více k pozitivní motivaci než k objektivnímu hodnocení výkonu.

Příznivá atmosféra v hospitovaných hodinách vyplývala z dobrých vztahů učitelů a žáků.

Studijní plány v individuálním vyučování zpracovávají všichni učitelé podle pokynu ředitelky. Jejich kvalita není výrazně rozdílná. Plánování se liší pouze v konkretizaci stanovených cílů a prostředků tj. výběrem technického a přednesového notového materiálu. V kolektivních předmětech nejsou tematické plány vyžadovány.

Snaha o modernizaci používaných tradičních metod v instrumentální výuce korespondovala s pedagogickými zkušenostmi pedagogů.

V HN neměly jednotlivé pracovní činnosti proporcionální vyváženost, přípravu na hodinu vyučující zjevně podcenil. Naopak výuku ozvláštnil doprovodem koled s použitím některých netradičních hudebních nástrojů (například niněry).

Vlastní příprava učitelů na inspekci sledované vyučování byla celkově na průměrné úrovni.

Při hospitacích se inspekce setkala s dostatečnou interakcí a komunikací mezi učiteli a žáky.

HO se v rámci svých možností zúčastňuje soutěží ZUŠ vyhlašovaných MŠMT, avšak převážně na úrovni okresního kola.

Inspekce hodnotí úroveň vzdělávání v HO jako průměrnou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve VO

Kvalita výtvarného vzdělávání byla posuzována na základě porovnávání zápisů realizované výuky v třídních knihách za účelem sledování cílů, obsahu a návaznosti učiva. Při hodnocení tříhodinových vyučovacích jednotek inspekce přihlíděla i ke stávajícím materiálně-technickým podmínkám, dále také posuzovala přípravu a organizaci vyučování, vstupní a průběžnou motivaci, samostatnou výtvarnou činnost žáků, komunikaci i interakci učitelky se žáky.

Organizace vyučování VO respektuje vyhlášku č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách, i úpravu učebních plánů (čj. 18 455/2002-22). Zařazování žáků do ročníků je v souladu s docházkou do příslušné třídy základní školy. Věkové uspořádání skupin je optimální, zohledňuje mentální vývoj žáků.

Vyučující má odbornou a pedagogickou způsobilost i dlouholeté zkušenosti. Pod jejím vedením jsou výsledky výtvarného vzdělávání souměřitelné i se školami tradičně prezentujícími svoji práci v celonárodním měřítku soutěže VO ZUŠ.

Vzdělávacím programem stanovený obsah vyučování je průběžně plněn prostřednictvím postupných kroků výtvarných řad a projektů. Dlouhodobější realizace rozsáhlejších námětů (projekty) jsou podrobně rozpracovány.

Inspekci hospitované lekce byly pečlivě připravené a měly dobře zvolenou stavbu. Na začátku tématu formou řízeného rozhovoru a organizačními pokyny učitelka žáky motivovala. Vhodně zvolené a věku skupiny přiměřené náměty promyšleně doplňovala podpurným ilustrativním materiálem. Přirozeným způsobem rovněž využívala osobní zkušenosti žáků a snažila se o rozvoj jejich výtvarného myšlení v širších souvislostech.

Pozitivní a citlivé průběžné korektury výtvarného projevu vedly k zlepšení dovedností, závěrečné sebehodnocení pak vytvořilo přehledný rámec celé lekci. Zvláště žákovská sebereflexe byla bezprostřední zpětnou vazbou svědčící o rozvoji jejich znalostí a dovedností.

Komunikace mezi učitelkou a žáky vycházela z dohodnutých pravidel jednání, zakládala se na vzájemné důvěře a na přirozené autoritě. Osobitost výtvarného projevu byla respektována, velmi často byly posilovány prvky spolupráce a tolerance. Teoretickými informacemi doplňované praktické činnosti podporovaly rozvoj tvůrčího myšlení.

Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly v inspekci zhlédnutých hodinách splněny. Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti odpovídaly současným materiálně-technickým podmínkám a možnostem školy.

Inspekce hodnotí úroveň výtvarného vzdělávání velmi dobře.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola používá vlastní evaluační nástroje, nemá je však popsány a systematicky zpracovány.

ZUŠ je typem školy, který umožňuje týmovou spolupráci při hledání společného řešení výchovně-vzdělávacích problémů prostřednictvím analýzy výstupů (vystoupení žáků, prezentace jejich prací) průběžně formou přímé společné diskuse nebo v rámci jednání pedagogické rady.

O kvalitě výsledků vzdělávacího procesu především ve VO svědčí i velmi dobrá prezentace školy v rámci celonárodní soutěže VO ZUŠ organizované MŠMT.

Celkově hodnotí inspekce průběh vzdělávání a výchovy ve škole velmi dobře.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině školy se shodují s rozhodnutím Školského úřadu Česká Lípa čj. 697/96-02 ze dne 20. března 1996 o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, s účinností od 20. března 1996.

Rozhodnutí určuje rozsah činnosti studijních oborů (hudební a výtvarný obor).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zakládací listina ZUŠ Cvikov ze dne 7. ledna 1996.
2. Zřizovací listina čj. 2635 vydaná usnesením zastupitelstva Města Cvikov č. 101/01 dne 22. listopadu 2001, s účinností od 22. listopadu 2001.
3. Rozhodnutí Školského úřadu Česká Lípa čj. 697/96-02 ze dne 20. března 1996 o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 20. března 1996.
4. Přihlášky žáků do ZUŠ.
5. Výkazy žáků a vyučovaných hodin (2002/2003).
6. Katalogy žáků o průběhu studia.
7. Třídní knihy pro individuální výuku HO (2002/2003).
8. Třídní knihy pro skupinové vyučování HO, VO (2002/2003).
9. Kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků (2002/2003).
10. Protokoly o komisionálních zkouškách HO (2001/2002).
11. Rozvrh hodin vyučovaných skupin a individuálně vyučovaných žáků (2002/2003).
12. Organizační řád školy pro pedagogické a ostatní zaměstnance školy ze dne 26. srpna 2002.
13. Provozní a vnitřní řád školy.
14. Kniha pedagogických, provozních a klasifikačních porad (poslední zápis 19. listopadu 2002).
15. Výroční zpráva o činnosti školy (2001/2002).
16. Inspekční zpráva čj. 083 397/99-4017.
17. Podkladová inspekční dokumentace.
18. Výtvarné práce žáků.

ZÁVĚR

ZUŠ ve Cvikově je malou školou, která však ve své spádové oblasti plní poslání a výrazně obohacuje kulturní život města.

V oblasti hudebního vzdělávání škola nevybočuje z běžného průměru, obor je úspěšný pouze v regionálním měřítku. Vedení se podle možností snaží tuto situaci zlepšit a podporuje zvyšování kvalifikovanosti hudebních pedagogů.

Výtvarný obor je vyučován s plnou kvalifikovaností a dlouhodobě vykazuje velmi dobré vzdělávací výsledky ve spádové oblasti kraje. V letošním školním roce byly žákovské práce úspěšné i v celostátním kole výtvarné přehlídky ZUŠ.

Pro oba obory jsou používané prostory dost stísněné. Škola nemá pro výchovně-vzdělávací činnost zcela optimální materiálně-technické podmínky, hygienu prostředí částečně zlepšují čističky vzduchu.

V průběhu hospitační činnosti inspekce zaznamenala velmi dobrou schopnost vyučujících postihnout individuální potřeby žáků, zvláště ve výtvarném oboru je vytvořen dostatečný prostor pro přirozenou aktivitu a spontánnost. Naopak v hudebním oboru kladou učitelé menší důraz na domácí přípravu žáků.

Od poslední návštěvy inspekce zaznamenala výraznější posun ve výtvarném oboru v oblasti ucelenosti metodického vedení k rozvoji kreativity žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Členové týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Irina Kopčanová, kontrolní pracovník

V České Lípě dne 8. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. ledna 2003

ano

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Olga Svatošová	Mgr. Olga Svatošová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Odbor školství a mládeže kraj. úřadu RNDr. Robert Gamba vedoucí odboru školství a mládeže Masarykova 18 460 01 Liberec	11. února 2003	081 33/2003-04034
Zřizovatel Město Cvikov Náměstí osvobození 63/1 471 54 Cvikov	11. února 2003	081 32/2003-04034

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány